

Předmět: Základy společenských věd

Cílová skupina: střední školy

Téma: státní symboly

Generalizace/princip:

Státní symboly mají sjednocovat lidi tím, že tvoří vizuální nebo slovní reprezentaci příslušníků národa nebo občanů státu, jeho hodnot nebo historického a přírodního dědictví. Často se užívají při různých slavnostech spojených s oslavou vlastenectví nebo i k vyvolání nacionalistických postojů. (podle anglické Wikipedie)

Pojmy: symbol, národ, stát, vlastenectví, nacionalismus

Fakta:

Státní symboly České republiky jsou velký a malý státní znak, státní barvy, státní vlajka, vlajka prezidenta republiky (tzv. prezidentská standarta), státní pečeť a státní hymna.

„Tradičními barvami českého soustátí jsou bílá a červená, jenže tyto barvy po vyhlášení nezávislosti roku 1918 používalo i sousedící Polsko, Československý stát navíc potřeboval barvy, které by reprezentovaly i Slováky ve společném státě. Bylo tedy nutné připojit třetí barvu – modrou. Modrá barva spolu s tradiční dvojicí vytvářela tzv. slovanskou, respektive ruskou trikolóru. Na rozdíl od ruské trikolory má však ta česká modrou barvu vespod, ne uprostřed. Rovněž vlajky tehdejších spojenců Spojených států, Francie a Spojeného království obsahují tyto barvy.“ (Česká wikipedie)

Neoficiální symboly českého národa jsou...

Návrh otázek:

Jistě znáš některé státní symboly České republiky jako státní vlajku a státní znak. Znáš i další státní symboly?

Odkud se vzaly státní barvy České republiky – červená, bílá a modrá?

Znáš státní symboly některého jiného státu? Věděl bys, proč má stát právě tyto symboly, co mají vyjadřovat?

Proč vůbec mají národy a státy své symboly?

Při jakých příležitostech se užívají státní symboly?

Dokázal bys uvést příklady historických událostí, při nichž hrály symboly jako státní vlajka důležitou roli? Proč byly v té situaci symboly důležité?

Výtvarná výchova - druhý stupeň ZŠ

Téma: Ornament napříč uměleckými obory

Generalizace/princip:

Ornament se využíval v každém uměleckém oboru od dob pravěku po současnost. Umělci pracovali s ornamentem v každém století a uměleckém směru jinak - materiál, funkce, význam. Podle ornamentu můžeme zařadit architekturu do určitého stylu a slohu.

Pojmy: ornament, umělecké obory (malířství, sochařství, užité umění, architektura), funkce, materiál, význam, struktura

Fakta (příklady):

V architektuře ornament zdobí například fasády domů.

Pro secesní umění je typický rostlinný ornament.

Ornament může být nakreslen, namalován nebo natištěn na nádobě, na stěně nebo v knize, vytkán nebo vyšit do látky, vytesán z kamene, vyroben ze dřeva, kovu nebo hlíny nebo vtlačen do povrchu materiálu.

(také ukázky konkrétních ornamentů)

Předmět: Francouzský jazyk

Cílová skupina: druhý stupeň ZŠ

Téma: Francouzská nářečí

Generalizace/princip:

Francouzská nářečí liší v závislosti na regionu. Jazyk v různých částech země liší, protože jej z části ovlivňují jazyky sousedních států.

Pojmy: nářečí, region, sousední státy, hranice státu, minority, původ jazyka

Fakta: S alsaštinou se setkáme v regionu Alsasko, na východě země u hranic s Německem.

Okcitanština v jižní Francii vzbuzuje dohady, zda jde o jeden jazyk nebo jazykovou skupinu, zahrnující provensálštinu, gaskonštinu či languedokštinu.

Na malém území na severovýchodě státu se používá také valonština, jinak rozšířená především v Belgii.

„Mít strach“ francouzsky přeložíme jako „avoir peur“, v Paříži se však můžete setkat s výrazem „avoir la trouille“.

Zatímco v běžné spisovné francouzštině známe výraz „garçon“ jako „chlapec“, na severu země uslyšíme spíše „biloute“.

Spisovná francouzština používá pro označení židle výraz „la chaise“, v Pikardii se setkáme spíše s výrazem „caielle“.